

Bulletin pro školy

VARŠANTY

strana 6

Zkušenosti z války
a nelehké začátky v Praze
zřejmě předurčily, že chci
lidem pomáhat a neodsuzovat
je, ať jsou jakéhokoliv původu,
vyznání, barvy pleti

/rozhovor s Alenem Kovačevičem/

strana 10

Lekce:

Dopady migrace

XII/2021

Migrace nemusí být strašák – nebojte se o ní učit

Téma migrace se od roku 2015 výrazně prosadilo do veřejného a zejména mediálního prostoru. Vyhrocená debata o cizincích přicházejících do Evropy a do České republiky se vede nejen na sociálních sítích, v politických kruzích, ale i v leckterých rodinách a mezi přáteli a dokáže bohužel velmi rozdělovat. Jde o téma, které je stále přítomné v médiích a již poněkolkáté rezonovalo i jako téma předvolební. Stalo se strašákem, přitom se ale mnohých z nás osobně dotýká. Kolik dětí ve třídách pochází z jiné země než z České republiky? Kdo z Vašich předků se narodil mimo Česko nebo naopak ze země odešel? Kdo dojíždí za prací nebo studuje v jiném než rodném městě?

Česká republika se po letech, kdy byla díky uzavřeným hranicím kulturně a etnický více méně homogenní země, přetváří v místo, které stále více lidí z různých částí světa volí za svůj dočasný nebo stálý domov. Migrace lidstvo provází po staletí, nejedná se o novodobý fenomén, jak se nám mnohdy snaží média či politici namluvit. Počet migrujících osob se dlouhodobě, vzhledem k velikosti populace, pohybuje kolem 3%. Svět se ale změnil, je propojenější, lidé se snáze přesouvají i do vzdálených zemí a o všem se díky médiím ví. Věříme, že takto veřejně diskutované téma patří i do škol, do výuky.

Náš bulletin by vám rád nabídl jak témata k zamyšlení, tak náměty, inspiraci i praktické informace, které vám mohou

pomoci vnést téma i do vaší výuky. Obáváte se o tématu začít s žáky a studenty hovořit, protože si nejste jisti, jak mladí lidé migraci vnímají? Možná Vás překvapí, že ne až tak kontroverzně, jak jste si třeba mysleli, což naznačuje shrnutí z našeho výzkumu postojů mládeže k tématu migrace. Cítíte, že potřebujete být vybaveni neprůstřelnými daty a fakty? V bulletinu naleznete seznam ověřených zdrojů informací. Máte ve třídě dítě s odlišným mateřským jazykem a rádi byste pochopili, jaké to pro něj je adaptovat se na nové prostředí a nový jazyk? Přečtěte si rozhovor s Alanem, který jako dítě přišel z válkou zasažené Bosny a Hercegoviny. Věděli jste, že mnohé děti cizinců nedosáhnou na systém veřejného zdravotního pojištění a jsou odkázáni na pojištění komerční? Že to má své důsledky i pro jejich čas strávený ve škole a volnočasové aktivity, ukáže Lucie Kellnerová z Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty.

Zeptali jsme se také zkušených pedagogů a pedagožek nejen ze Světových škol na jejich zkušenosti s výukou na téma migrace. V anketě si můžete přečíst, co jim funguje při zařazení tohoto tématu do výuky.

Na konci bulletinu naleznete výukovou lekci s názvem "Dopady migrace", která ukazuje, jaké pozitivní i negativní dopady může migrace mít pro migranty samotné, zemi kterou opouštějí, zemi kam migrují, nebo pro ekonomiku obou zemí (např. zaměstnavatele nebo trh práce).

Inspirativní čtení Vám za vzdělávací program Varianty přeje

Kristýna Brožová, Koordinátorka Programu migrace

CO VÁM FUNGUJE, KDYŽ UČÍTE O MIGRACI?

Jednoznačně fungují příběhy konkrétních lidí. Když během evokace využívám metodu pětilístku, ukazuje se, že obecné věci jsou pro mé studenty abstraktní, slyším jednoduché soudy. Ráda ve výuce využívám dokumentární film. Po zhlédnutí příběhu přichází emoce, soucit, empatie. Myslím, že dokumentární filmy mají v dnešní době velkou moc, fungují jako pomoc v boji proti hoaxům a fake news.

Hana Vacková,
Gymnázium Olomouc – Hejčín

Poslední hodinu, kdy jsem s žáky mluvila o tématu migrace, jsem věnovala současné migrační krizi na hranici Litvy a Polska s Běloruskem. Poslouchali jsme rozhlasovou reportáž přímo z místa, prohlíželi jsme si fotky, diskutovali a společně odpovídali na připravené otázky. Osobní příběhy, styl reportáže a interaktivnost celé hodiny, to vše dobře zafungovalo.

Klára Blahútová,
ZŠ Meteorologická

Vzhledem k aprobaci český jazyk a dějepis se mi mnohokrát osvědčilo odkazovat na příklady slavných migračních, resp. exulantských vln z našeho území do ciziny. V literatuře uvádím třeba příklad Boženy Němcové, jež migraci zvažovala během Bachova absolutismu, nebo příběhy migrantů po roce 1948. Následně je vhodná evokace migrační rodinné paměti – řada studentů má příbuzné, kteří emigrovali po roce 1968.

Jan Koliáš,
Gymnázium ALTIS

Učitelé chtějí studenty vzdělávat v oblasti migrace. Často se ale toto téma bojí otevřít, ukazuje výzkum Člověka v tísní.

Migrace je v české společnosti stále kontroverzní téma. Většina učitelů i mladých lidí vnímá, že o problematice je třeba vést otevřenou diskusi. Mnozí ovšem v českém mediálním prostoru postrádají objektivní a důvěryhodné informace. Někteří učitelé i studenti se navíc bojí debatu o migraci otevřít, protože nechtějí vyvolat konflikt. Vyplývá to z výzkumu Člověka v tísní o postojích mládeže a pedagogů k tématu migrace.

Report vychází z výzkumné sondy, kterou realizovalo studio Anthropic Pictures od dubna do června roku 2020. Zadavatelem výzkumu je Člověk v tísní, o.p.s a výzkum vznikl jako výstup projektu „I Am European: Migration Stories & Facts for the 21st Century“. Cílem výzkumné sondy „Výzkum postojů mládeže k tématu migrace a práce pedagogů s tímto tématem ve výuce“ bylo:

1. shromáždit dostupné výsledky kvalitativních výzkumů o postojích cílových skupin k migraci od roku 2015 dále
2. prozkoumat, jaké postoje k tématu mají mladí od 15 do 35 let
3. zjistit, jak o tématu vyučují učitelé na základních a středních školách a jaké jsou jejich potřeby.

Ve výzkumu byl použit mix kvalitativních metod, konkrétně obsahová analýza sekundárních dat, semi-strukturované hloubkové rozhovory a online fokusní skupiny. Celkem bylo provedeno 14 rozhovorů a tři fokusní skupiny s celkem 19 účastníky. Respondenti rozhovorů i fokusních skupin byli vybíráni s ohledem na několik kritérií: věk, místo bydliště, zaměstnání nebo typ studia, v případě učitelů také vyučované předměty, typ školy a míra angažovanosti v nepovinných projektech se studenty. Výsledný vzorek lze považovat za reprezentativní vzhledem ke zvoleným metodám a výzkumným otázkám.

Pokud porovnáme výsledky této studie s dosavadními dostupnými daty, můžeme konstatovat, že ve vnímání migrace došlo k několika posunům:

- Hlavním zdrojem informací o tématu migrace jsou stále média, ale jejich role a způsob informování o tématu jsou vnímány čím dál tím více kriticky. Většina respondentů se shoduje, že sice média využívají, ale rádi by měli dostupný nějaký způsob, jak ověřit, že jsou informace v nich důvěryhodné. Obecně v debatě chybí neustranné hlasy, které by bylo možné označit jako expertní.
- Většina výzkumů zmiňuje nedostatek vlastní zkušenosti s migrací a migranty jako jeden z důvodů obecně

negativních postojů. Všichni respondenti ovšem mluvili o vlastních zkušenostech s migranty ve svém městě nebo okolí, zejména učitelé zmiňovali žáky s migrantským původem ve třídách. Tyto zkušenosti jsou vnímány veskrze pozitivně.

- Na druhou stranu ovšem samotná osobní zkušenost není jediným zdrojem názorů na téma migrace obecně. Lidé sice většinou spíše pozitivně hodnotí své konkrétní zkušenosti, ale přetrvává abstraktní obava z migrace jako problému, který se pravděpodobně objeví v budoucnu a zvýší se jeho důležitost. Respondenti ovšem vnímali, že na tuto výzvu nejsme dostatečně připraveni a zmiňovali politiky a média jako instituce, které tuto přípravu nezvládají. Obavy z migrace tedy přetrvávají, ale jsou většinou projektovány do budoucna.

„Co v diskusi přetrvává, je ekonomické rámování migrace a přístup, který nazýváme jako „zásluhový.“ Podle tohoto narativu jsou migranti dělení na ty, kteří si zaslouží pomoc (protože si neumí pomoci sami v případě uprchlíků nebo proto, že jsou přínosem pro společnost a tvrdě pracují, jako například v Česku Vietnamci) a ty, kteří si nezaslouží pomoc, soucit ani pozornost („ekonomičtí migranti“, kteří pouze chtějí využívat výhod evropského sociálního státu). Ekonomické rámování je nejvýraznějším aspektem debaty o migraci. Mezi další výrazné rámce pak dále patří sociální a kulturní normy, které se zabývají kulturní odlišností a celkovou jinakostí migrantů. Ta je ale v rozhovorech často hodnocena jako přínosná, zatímco ekonomické dopady migrace jsou stále vnímány jako nejvíce problematický aspekt.“ zhodnotil výsledky výzkumu jeden z jeho autorů Pavel Borecký.

Respondenti zároveň vnímají, že důležitost tématu migrace bude stoupat a pokud nebudeme dostatečně připraveni, může nás negativně ovlivnit v budoucnu. To je spojené s pocitem nedostatečné informovanosti a důvěryhodnosti zdrojů zmíněné v úvodu.

A Borecký k tomu dodává „Migrace je stále vnímaná jako důležité téma, ale lidé jsou obecně vyčerpaní emocemi, které téma vzbuzuje a nejsou spokojeni s tím, jak se téma reflektuje v médiích. Zároveň sami cítí, že by chtěli být informováni, protože důležitost tématu poroste. Navíc vnímají, že téma je stále velmi emocionálně zatížené a sdílí se představa o Čechách jako uzavřené, spíše xenofobní společnosti - to vše vede k částečně nepřijemnému pocitu, že zde existuje téma, které je podstatné, ale o kterém nemáme dost informací a neumíme se o něm bavit.“

Učitelé chtějí studenty vzdělávat v oblasti migrace. Často se ale toto téma bojí otevřít, ukazuje výzkum Člověka v tísní.

Výše uvedené závěry potvrzuje i sonda mezi učiteli, kteří se nejčastěji potýkají s nedostatkem informačních zdrojů, které mohou považovat za spolehlivé a nestranné, zejména na nestrannost je kladen velký důraz. Další problém pak pro učitele představuje výše zmíněné vyčerpání emocemi, kdy se často bojí do diskuze o migračních tématech pouštět, aby předešli vyhocené atmosféře ve třídě. Někteří také zmiňují chybějící kapacity pro spolupráci s ostatními učiteli a jinými předměty a tedy nemožnost téma migrace uchopit komplexně.

Katarína Pleskot Kollárová

PŘEMÝŠLÍTE TAKÉ, JAK UČIT O MIGRACI?

Podívejte se na náměty lekcí na straně 9 a 10 v tomto Bulletinu.

Další zpracované lekce nejen na téma migrace najdete na webu Člověka v tísní <https://www.clovekvitisni.cz/co-delame/vzdelavaci-program-varianty/vyukove-lekce>.

Jak se žije dětem, které nemají přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění?

Česká republika chrání zdraví a celkové prospívání dětí a mladistvých mimo jiné i automatickým zařazením každého novorozence do systému veřejného pojištění a hrazením pojistného z veřejných prostředků. Tento výdobytek ale neplatí pro cca 14 000 dětí cizinců s dlouhodobým pobytem, které do veřejného zdravotního pojištění nemají přístup a jsou odkázány na drahé a často nespolehlivé pojištění komerční.

Život s komerčním pojištěním připomíná život s Damoklovým mečem nad hlavou. Rodiny totiž nikdy nevědí, zda v případě nemoci nebo úrazu pojistka pokryje náklady na léčbu. Nevědí také, zda po nich zdravotnická zařízení nebudou předem vyžadovat garance nebo zálohy. Ale zato si mohou být poměrně jistí, že kdykoli vyvstane nějaká nejistota nebo pochybnost, ocitnou se v roli samoplátců.

V méně závažných případech může jít o neproplacení testů na covid-19 za několik set korun. V těch závažnějších třeba o nutnost složit zálohu v řádech tisíců korun před ošetřením v nemocnici. Obzvláště náročným situacím pak čelí rodiny s chronicky nemocnými dětmi. Těm může komerční pojišťovna dramaticky navýšit pojistné, nebo vyjmout příslušné onemocnění z pojistného krytí, anebo dítě z pojištění úplně vyloučit. Třeba v případě diabetu I. typu to znamená, že rodiče zaplatí za zdravotní pomůcky okolo 130 000 korun ročně. U závažnějších postižení mohou náklady vystoupat až do astronomických

výšek. Například rodičům dítěte s Turnerovým syndromem (genetickou vadou projevující se poruchami růstu a neplodností) bylo v roce 2019 vyčísleno roční pojistné na 1 800 000 korun¹.

Není proto neobvyklé, že rodiny cizinců, které jsou odkázány na komerční pojištění, se dostávají do finanční tísně a někdy i do dluhů. Přitom jde obvykle o situace, kdy jsou dospělí členové rodiny v ČR zaměstnaní a stejně jako čeští občané odvádějí pojistné i daně.

Zdravotní sestra zaměstnaná v ČR na covidové jednotce intenzivní péče k tomu na webu www.pvzpnenivzp.cz uvedla: „...roční pojistné [pro dceru] u komerční pojišťovny stojí více než ... celý můj měsíční plat. A ještě musím platit z vlastní kapsy každou návštěvu u doktora a doufat, že mi pojišťovna alespoň část uhradí, protože jinak bych riskovala, že mé dítě nedostane zdravotní péči, kterou potřebuje.“²

JAK SE LIŠÍ KOMERČNÍ POJIŠTĚNÍ OD VEŘEJNÉHO?

Zjednodušeně řečeno, veřejné zdravotní pojištění otevírá dveře k bezplatnému zdravotnictví založenému na principu solidarity – pojištěnci do něj přispívají podle svých možností (příjmů) a čerpají podle svých potřeb (zdravotního stavu). Naopak komerční pojišťovny poskytují úhrady jen v určitých případech a do určité výše. Zbytek hradí klient sám, přičemž ceny pro samoplátce nejsou regulované a mohou dosahovat až trojnásobně vyšších částek, než jsou účtovány pojišťovnám.

Jak se žije dětem, které nemají přístup k veřejnému zdravotnímu pojištění?

Odmítnout úhradu mohou komerční pojišťovny například z důvodu preexistence onemocnění před uzavřením pojistky nebo proto, že příslušný zdravotní problém souvisí s chorobou, kterou pojišťovna vyjmula z pojistného krytí a jejíž léčbu si má klient hradit sám. Průkaznost těchto argumentů sice může být velmi sporná, ale šance klientů na zjednání nápravy je minimální.

KOLIK DĚTÍ ŽIJÍCÍCH V ČR JE VYLOUČENO Z VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ?

Odhaduje se, že v současné době je na komerční pojištění odkázáno asi 14 000 nezletilých, kteří v ČR dlouhodobě žijí. Obvykle jde o děti cizinců ze zemí mimo EU, jejichž rodiče u nás pracují nebo podnikají a které mají status „dlouhodobého pobytu“.

CO MŮŽE KOMERČNÍ POJIŠTĚNÍ ZNAMENAT PRO KAŽDODENNÍ ŽIVOT ŽÁKŮ, STUDENTŮ A JEJICH RODIČŮ?

Mnoho jednotlivců a rodin s komerčním pojištěním řeší nejistotu spojenou s úhradou zdravotních služeb tak, že se jejich čerpání pokud možno snaží vyhnout. Zdravotní problémy řeší samoléčbou nebo návštěvu u lékaře odkládají až do dalšího návratu do země svého původu. Tam absolvují potřebná vyšetření, zásobí se léky a vrací se do České republiky, odhodlaní přečkat bez doktora třeba i celý další rok.

Zaznamenány jsou však i případy, kdy rodiče pendlují mezi ČR a svou zemí původu, protože samotné vyšetření pro samoplátce v pražské nemocnici je dražší než letenky a náklady na podobné vyšetření v jejich vlasti dohromady. Takový luxus si ale mohou dovolit jen lidé s nadprůměrnými příjmy a ani pro ně nebývá takové řešení dlouhodobě udržitelné. Často proto odcházejí do jiných evropských zemí, kde děti zaměstnaných cizinců takovéto diskriminaci nemusí čelit a jsou normálně zařazeny do veřejného zdravotního pojištění.

LZE DO BUDOUČNA OČEKÁVAT NÁPRAVU?

Kazuistiky dokládají, že současný systém může být pro rodiny zničující a že výhodný není ani pro zdravotnická zařízení. Stávající praxi dlouhodobě kritizuje Veřejný ochránce práv a evropské a mezinárodní organizace; je také v roz-

poru s mezinárodními dokumenty, které Česká republika přijala, zejména s Úmluvou o právech dítěte či s Chartou základních práv EU.

Ideálním systémovým řešením by bylo zařazení dětí s dlouhodobým pobytem do systému veřejného zdravotního pojištění. Pokud by pojistné hradili rodiče, finanční dopad na systém by byl neutrální či lehce pozitivní.³

První krok už zákonodárci udělali, když v červenci 2021 schválili veřejné pojištění novorozenců s dlouhodobým pobytem do 60 dnů věku. Díky tomu si rodiče neodnášejí statisícové dluhy například za pobyt předčasně narozených dětí v inkubátoru. Starším dětem však dál visí nad hlavou onen příslovečný Damoklův meč.

Doufejme, že poslanecká sněmovna vzešlá z podzimních voleb 2021 zjedná nápravu i pro 14 000 dětí a mladistvých, kteří dosud žijí s hrozbou neospravedlnitelných nákladů na základní životní jistoty.

Lucie Kellnerová, Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty

Zdroje:

- Vybrané kazuistiky z praxe nevládních neziskových organizací a soukromých advokátů ve spojitosti s komerčním zdravotním pojištěním cizinců (2019) - https://migracnikonsorcium.cz/wp-content/uploads/2021/09/konsorcium_diskriminace-v-pristupu-ke-zdravotni-peci_kazuistiky_20_11_2019.pdf
- TISKOVÁ ZPRÁVA: Poslanecký návrh k novele zákona o pobytu cizinců může zajistit přístup ke zdravotní péči dětem cizincům s dlouhodobým pobytem v ČR a vyřešit tak zoufalou situaci nepojistitelných novorozenců a chronicky nemocných dětí. <https://www.fero-vamigracnipolitika.cz/wp-content/uploads/2021/05/Tiskov%C3%A1-zpr%C3%A1va-d%C4%9Bti-ci-zinci-a-zdravotn%C3%AD-poji%C5%A1t%C4%9Bn%C3%AD-.pdf>

1 Uvedené příklady byly zaznamenány v rámci sběru kazuistik pro Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty a pro webovou stránku www.pvzpnivzp.cz

2 <https://pvzpnivzp.cz/en/stories>

3 <https://migracnikonsorcium.cz/cs/princip-postupneho-nabyvani-prav-narazi-na-nevstricnost-zakonodarcu/>

Foto: archiv Alena Kovačeviče

Vzájemná interakce a spolupráce mezi lidmi a sousedy opravdu může být klíčem k celospolečenské spokojenosti

V roce 1993 emigroval s rodinou z důvodu občanské války do České republiky. Od té doby žije v Praze, kterou dlouhé roky považuje za svůj domov, i proto úspěšně zažádal o české občanství. Od roku 2012 pracuje Alen Kovačevič v neziskové organizaci Integrační centrum Praha, o.p.s., která má za cíl koordinovat integrační aktivity v Praze a nabízet potřebné služby cizincům.

Kolik let vám bylo, když v Jugoslávii vypukla válka?

Začnu v širším kontextu. V prvních demokratických volbách po skončení komunismu na podzim 1990 zvítězily nacionalistické strany. Vnímám jsem, jak moc byli rodiče zklamaní z jejich drtivé výhry. A to byl začátek konce. Zároveň postupným vyhlášením nezávislosti Slovinska a poté Chorvatska začal oficiálně rozpad Jugoslávie a propukly tak první válečné konflikty. V Bosně a Hercegovině válka začala na jaře 1992. Tehdy mi bylo 9 let. Žil jsem na předměstí Sarajeva s rodiči a téměř tříletou sestrou. V Bosně byla situace nejsložitější především z hlediska etnických a národnostních preferencí. Přesto do poslední chvíle nikdo z nás nevěřil, že se válečné hrůzy, které osm měsíců předtím začaly v Chorvatsku, přenesou i do Sarajeva. Nějakou dobu po volbách jsme žili v naivní představě, že u nás přece nemůže vypuknout ozbrojený konflikt.

Jak tehdy reagovali lidé ve vašem okolí?

Sarajevo je známé tím, že bylo a je multietnické. Žili tam především bosenští muslimové, bosenští Srbové a bosenští Chorvaté, zkrátka lidé různých etnik i vyznání. Rozhodně nám nepřipadalo, že by si tito lidé přáli ozbrojený konflikt. Možná i proto byla naše sociální bublina, která chtěla žít pokojně v míru normální život, válkou tolik zaskočena. Když budu mluvit za rodiče a jejich okolí, tak nikdo z nich nebyl extrémní nacionalista a nesdílel přesvědčení, že nacionalismus je cesta, ke které se nyní všichni chceme upínat. K našemu velkému smutku se ale najednou mohlo reálně stát, že soused na souseda vytáhne zbraň kvůli odlišnému etnickému původu. O Balkánu se často říká, že to je takový „sud prachu“, kde válečné konflikty mezi různými národy často probíhaly už po staletí. V takovém prostředí spousta lidí včetně mých rodičů pochopitelně dál nechtěla žít. I proto zvolili útěk. Velká část lidí bohužel takové štěstí ani možnosti neměla.

Kdy jste s rodinou začali zvažovat, že budete také muset odejít?

Dlouho jsme nevěřili, že nás válka také přímo zasáhne. Zlom nastal až v dubnu 1992 během poklidných protiválečných demonstrací. Už se stavěly barikády na silnicích, hlavní příjezdové cesty do města byly povětšinou obsazeny ozbrojenými paravojenskými formacemi, bohužel i informovanost byla různá. Jeden večerní telefonát nás pak zásadně ovlivnil. Můj dědeček zavolal mamince, do dnes si přesně pamatuji, co jí řekl: „Na co tam ještě čekáte? Vezmi děti a přijedte sem. Tady válka ještě není a možná ani nebude.“ Žil na venkově v severní části Bosny a Hercegoviny a v tomto regionu většinu obyvatelstva tvořili bosenští Srbové. Další den jsme se sbalili a domov opustili.

Tušili jste, že už se do Sarajeva nevrátíte?

Mysleli jsme si původně, že k prarodičům jedeme na pár dní, než se situace trochu uklidní. Například táta si vzal s sebou jen malou tašku, v ní měl pyžamo, kalhoty a dvě trička. Plánoval se vrátit za několik dní do práce. Takhle naivní jsme byli. Odjeli jsme na venkov, asi 30 kilometrů od Banja Luky, druhého bosenského největšího města. Tam se neválčilo. Měli jsme také obrovské štěstí, že jsme se mohli dostat přes postavené barikády a dopravit se až na nádraží a že se nám podařilo ze Sarajeva odjet jedním z posledních vlaků.

Jak se k vám chovali lidé na venkově?

Měl jsem výhodu, že u prarodičů na venkově jsem z části vyrůstal a trávil tam prázdniny. Takže pro mě to prostředí nebylo nové, byl jsem tam rád. Dle etnického klíče jsme ale rodina bosenských Srbů, tak to nebyla pro rodiče jednoduchá situace. Nechtěli podporovat srbský nacionalismus. Na tátu i dědu byl vyvíjen silný tlak, aby vstoupili do srbských paravojenských jednotek a šli do války. Přestože je někteří lidé označovali za zrádce a dezertéry, odmítli jít „střílet do svých sousedů“. Dodnes jsem na ně pyšný, že odolali tomu nátlaku a útokům. Táta musel z toho důvodu složitě odjet ze země, my s matkou a sestrou jsme zůstali o pár měsíců déle.

V důsledku neustálého tlaku a celkově agresivního prostředí jsme pak všichni tři raději uprchli do Srbska, do Bělehradu, kde jsme zůstali asi sedm měsíců. Znovu jsme měli naivní představu, že to snad vše už dobře dopadne. Bohužel i zde jsme nebyli coby uprchlíci vůbec vítáni. Náhlá da v srbské společnosti byla v roce 1993 značně negativní a pro nás dále neúnosná. Nepadali na nás sice granáty, ale lidé se k nám chovali jako bychom válku způsobili,

Foto: archiv Alena Kovačeviče

Vzájemná interakce a spolupráce mezi lidmi a sousedy opravdu může být klíčem k celospolečenské spokojenosti

často nás slovně napadali. Etnicky jsme k sobě měli mít hodně blízko, ale pro některé lidi jsme tehdy byli zbabělci a naplavenina.

Tehdy vás napadlo odejít ještě dál...

Rodiče měli pár kamarádů ze Sarajeva, kteří mezitím už utekli do Prahy. Dostávali jsme od nich zprávy o tom, že Praha je ideální místo, kde můžeme začít „nový život“. A na základě toho moje máma tenkrát zavelela, že musíme Balkán zcela opustit. V ČR nebyla v té době vízová povinnost na rozdíl od Rakouska nebo Německa, kam lidé od nás hodně odcházeli. Půjčili jsme si tedy nějaké peníze od příbuzných, abychom v létě 1993 mohli odjet. Přijeli jsme starým autem značky Lada, které bylo přeplněno věcmi. Věděli jsme, že si tu nic na začátku nebudeme moci dovolit koupit. Vezli jsme i televizi, polštáře a oblečení, naskládali jsme do auta vše, co šlo. Na hranicích se nás ptali, kam jedeme. „Holidays“ odpověděl tehdy lehce ironicky táta. S celníkem si vyměnili chápající úsměvy, všem bylo jasné, kam a proč míříme.

Jak jste v době neustálých přesunů řešili vzdělání, chodil jste do školy?

Než jsme uprchli ze Sarajeva, tak jsem chodil do druhé třídy, naučil se abecedu a azbuku, kterou používají i v Srbsku. Bylo výhodou ji umět. Na venkově jsem šel na tři měsíce do třetí třídy. V Bělehradě jsem chodil do školy necelých 6 měsíců. Tam se na mě některé děti i učitelé koukali skrz prsty. Nemám na to období příjemné vzpomínky, necítil jsem se v té škole dobře. I to byl další z relevantních důvodů, proč jsme se rozhodli opustit Balkán.

V srpnu nám už začal nový život v Praze. V září jsem hned nastoupil do základní školy Jana Wericha v Řepích. Rodiče se v té době snažili prodávat na stánku textilie, něco málo vydělat. Pracovali hodně, někdy dvanáct třináct hodin denně, nemohli se nám tolik věnovat.

Byl to už třetí úprk za necelé dva roky. Jaký to na vás mělo dopad?

Moje máma vnímala, jak jsem najednou pod vlivem všech událostí zestárnul o několik let. Beru to tak, že tyto životní patálie mě jako malého kluka v dobrém smyslu přiblížily dospělosti a daleko větší zodpovědnosti. Byl jsem pomocnou rukou rodičů nejen při výchově sestry. Na rozdíl ode mě neměla ve školce štěstí na kolektiv. Děti ji šikanovaly a nechodila tam ráda, byla dost smutná. Na mě byli ve škole všichni hodní a přijali mě bez problémů. Byl jsem nekonfliktní a našel si rychle kamarády. Mimo třídu jsem v Praze měl také spoustu přátel, kluků v podobném věku,

ze Sarajeva. Ve škole mi byla velkou oporou paní třídní učitelka Dagmar Přibyllová. Dodnes jsem vděčný za to, jak mě podpořila. Byla přísná, ale férová a správná. Hodně mi v začátcích pomohla.

Jak k vám přistupovala?

Neochraňovala mě, ale dbala, aby můj život ve škole šel správným směrem. Když jsem něco pokazil, nebo naopak udělal dobře, promluvila si se mnou. Dobré také je, když se dítě může v klidu učit česky. Učitelé ani rodiče by na něj neměli tlačit, aby mělo například skvělé výsledky v přírodovědě nebo matematice. Dítě nemůže učivo pochopit, když neumí dobře česky.

Co vám pomohlo naučit se češtinu?

Hodně jsme ve škole četli, třeba Děti z Bullerbynu, Fimfárum nebo Babičku. Člověk se skrz čtení učí jazyk, zvyšuje si slovní zásobu, i když ne všemu úplně rozumí, i tak si tím češtinu automaticky vylepšuje. Celá naše rodina společně také měla na začátku několik měsíců domácí hodiny češtiny 1x týdně. Výhoda byla, že jsem Slovan a čeština není diametrálně odlišná od mého rodného jazyka. Ale i tak byla pro mě hodně náročná. Nej dřív jsem se prvních několik týdnů dorozumíval pantomimou. Velkou záhadou pro mě byly například přezůvky. Nikdy jsem to slovo neslyšel a do té doby se ve škole nepřezouval. Pořád na mě pokřikovali někteří učitelé i školník „kde máš přezůvky“. Nechápal jsem, co dělám špatně, dokud jsem po dvou týdnech nedostal poznámku, vzkaz pro rodiče „Váš syn se nepřezouvá, porušuje tím školní řád“. Pak už jsme to doma s naší paní učitelkou češtiny rozluštili a rodiče mi pořídili pantofle. To vám byla z hlediska mé integrace taková úleva, dokonce pan školník se na mě poprvé a naposled usmál.

Po pár měsících se mi slovní zásoba zlepšila. Po půl roce jsem už dokázal plynule mluvit.

A co další členové vaší rodiny, kam jste se mohli obrátit, jaká byla vaše „záchranná síť“?

Tenkrát už existovaly pomocné programy pro uprchlíky, členové naší rodiny ale status uprchlíka neměli, protože jsme měli starý jugoslávský pas, se kterým jsme přicestovali ze Srbska, ne přímo z válečné zóny. Rodiče se tím netrápili, jen jim tato legislativní nedokonalost výrazně komplikovala vyřízení pobytového oprávnění na území ČR po zavedení vízové povinnosti v roce 1994. Tohle rozdělování lidí bylo celkem nešťastné.

Tím, že byli rodiče velice otevření vůči novým věcem a začali mít i české kamarády, tak se tu mohli cítit dobře a majoritou přijímaní.

Foto: archiv Alena Kovačeviče

Vzájemná interakce a spolupráce mezi lidmi a sousedy opravdu může být klíčem k celospolečenské spokojenosti

Když válka skončila, napadlo vás vrátit se domů nebo už byl váš domov tady v Praze? A jak se k tomu stavěli lidé ve vašem okolí?

Až na pár hloupých poznámek některých xenofobních sousedů, že nás v paneláku nechťejí, jsme většinou neměli pocit, že tu nejsme vítáni. Když to srovnám s reakcemi na uprchlickou krizi před šesti lety, tak z těch jsem byl dost zklamaný. Teď převládá spíš negativní smýšlení a strach, často ta nenávisť vůči menšinám a cizincům může být spojená s celkovou frustrací z osobního života xenofobně smýšlejících jedinců. V 90. letech mi přišlo, že česká společnost byla více pozitivně naladěná.

Už devátým rokem z pozice manažera Integračního centra Praha pomáháte cizincům v Česku s adaptací. Co vás k práci přivedlo?

Odjakživa jsem byl vychováváný k toleranci, respektu a otevřenosti k druhým. Toto je součástí mojí DNA. Navíc i zkušenosti z války a nelehké začátky v Praze zřejmě předurčily, že chci lidem pomáhat a neodsuzovat je, ať jsou jakéhokoli původu, vyznání, barvy pleti. Opravdu věřím, že vzájemná komunikace, interakce a spolupráce mezi lidmi, obyvateli, sousedy může být klíčem k osobní a celospolečenské spokojenosti. Ze své zkušenosti jsem vnímal, že přijít do neznáma a začít znovu pro toho cizince opravdu je dost náročné. Když mě v roce 2012 oslovilo Integrační centrum v Praze, ztotožnil jsem se navíc s přesvědčením, že v neziskovce pro cizince by neměli pracovat jen Češi, ale především lidé s migrantským původem.

Zaměřujete se i na poradenství v oblasti vzdělávání, pomáháte rodičům vyhledávat instituce, nabízíte tlučeni nebo kurzy češtiny. S čím se na vás učitelé a rodiče nejčastěji obrací?

Naší pracovníci hledají s rodiči například vhodné školy a školky, pomáháme je zápis. Máme k dispozici interkulturní pracovníky, kteří pomáhají rodičům i školám s řadou nesnází. Organizujeme také intenzivní kurzy češtiny pro děti i dospělé. Pomáháme s překlady, snažíme se doprovázet klienty z řad rodičů do škol, kde jim usnadňujeme komunikaci a řešíme nedorozumění.

Někdy se ale také stane, že musíme rodiče mírnit. Někteří Vietnamci a Rusové bývají na své děti přísní, možná více než jsme tady zvyklí. Když jim nevysvětlíte, že špatná známka není konec světa a dostat občas trojku není taková ostuda, bývají tyto děti pod obrovským tlakem.

Co podle vašeho názoru chybí v českém školním systému z pohledu rodin a dětí s odlišným mateřským jazykem?

Myslím si, že některé školy stále fungují bez daného systému a metodického nastavení pro práci s dětmi s OMJ. Občas mi to připomíná rok 1993, kdy jsem nastoupil do školy. Každá škola by měla mít vlastní program, metodiku, jak s dětmi cizinců pracovat, nastavené procesy. Aby bylo zcela jasné, jak má učitel, potažmo kolektiv k novému dítěti přistupovat. Co jsou hlavní priority při nástupu, v rámci prvních měsíců, jak s ním pracovat po půl roce, co vše by mělo zvládnout během prvního roku, atd. Seznámit s takovým plánem rodiče i dítě, aby věděli, co je čeká. Problémem může být i to, že v některých školách učitelé nejsou k úkonům navíc adekvátně zaplacení, učitel pak nemusí být motivovaný.

Jaké byste uvedl doporučení z praxe, co by takovým dětem pomohlo?

Je tu spousta škol, pro které jsou záležitosti, které popisují, normou a není pro ně potíží ani komunikovat s rodiči a mít ve třídách spoustu cizinců. Některé dokonce mají speciální třídy českého jazyka pro cizince. Pak je tu velká část škol, které se snaží jít dětem a rodičům cizinců naproti, ale potřebují trochu pomoci, jak metodicky od místní samosprávy, tak třeba od nás. Bohužel tu však máme i školy, kde panuje neochota k zavádění progresivních změn ke zlepšení situace dětí s odlišným mateřským jazykem. Může jít například o konkrétní učitele, kteří nejsou ochotní se vzdělávat a lépe zvládat třídu s více cizinci. V takovém prostředí pak mohou mít problémy nejen děti cizinců, ale i ty české.

Také nejsem vůbec zastáncem známkování dětí cizinců v celém prvním roce. Obecně si myslím, že bez známkování bychom možná to školství posunuli. Podporuji školy, které se hodnocení snaží zvládat slovně, zpětnou vazbou. To má pro děti větší význam než jim dávat pětky.

I proto bych spíš apeloval na české školství a samotné školy, aby se vyvíjely, aby systémově na sobě pracovaly, aby vedení škol pracovalo s motivací svých učitelů, aby komunikovali všechny změny. Učitelé by měli být kreativní, inspirativní, motivující a flexibilní směrem k různorodosti. Jsem vděčný za to, jak škola formovala mě.

Katarína Pleskot Kollárová

"Umožňujeme dětem v Sýrii přístup ke vzdělání, jejich budoucnost je ale nejistá," říká koordinátor Člověka v tísní

Člověk v tísní pomáhá lidem v nouzi. Ve válečných krizích, v oblastech zasažených přírodními katastrofami i v místech, kde se lidé bez podpory jen těžko dostanou ze začarovaného kruhu chudoby. Humanitární pomoc nevinným obětem zahraničních ozbrojených konfliktů stála v 90. letech 20. století na samotném počátku existence organizace.

V současnosti se pomoc soustředí i na dlouhodobé problémy, jako je nedostupnost kvalitního vzdělání nebo zdravotní péče a degradace životního prostředí. O tom, jaká je aktuální situace v Sýrii, jsme si povídali s hlavním koordinátorem Člověka v tísní pro Turecko a severozápadní Sýrii Wailem Khazalem.

Jaká je více než deset let od vzniku ozbrojeného konfliktu v Sýrii situace, s čím aktuálně pomáháte?

Sýrie je teď mocensky rozdělená na tři části a my pomáháme primárně na území, které je velké asi jako okres České Budějovice. Jedná se o severozápadní oblast, která je nyní asi z devadesáti procent odkázaná na humanitární pomoc. V oblasti stále probíhají boje, jelikož syrský režim chce zničit poslední zbytky revoluce.

Jaké aktivity je nyní možné v severozápadní Sýrii realizovat?

Situace na tomto území je velmi komplikovaná už proto, že původně tu žilo necelých 750 tisíc lidí, nyní je jich tam odhadem 3,5 milionu. Milion lidí dorazil do oblasti teprve minulou zimu. Jednou z našich priorit je umožnit dětem přístup ke vzdělání. V současnosti realizujeme velký vzdělávací program. Konkrétně podporujeme 16 škol, dalších 15 školních zařízení v uprchlických táborech a v září jsme postavili 7 nových školních budov. Dohromady se tak jedná přibližně o 24 až 25 tisíc dětí v základních školách a asi 500 studentů škol středních. Jsme v podstatě v roli zřizovatele, platíme veškeré provozní náklady od topení přes elektřinu, po pomůcky i mzdy učitelů. Učitel v Sýrii si vydělává přibližně 7 dolarů na den, pokud má štěstí. Ale přibližně 40 procent jsou dobrovolníci, kteří ani tuto mzdu nedostávají. Velkým problémem je kapacita.

Poskytujete místním dětem také psychologickou pomoc?

Součástí naší pomoci je balíček služeb, které fungují po škole podobně jako družina. Tento čas věnujeme s týmem našich dobrovolných asistentů ochraně dětí, pracu-

jeme s jejich traumaty. Nazýváme to psychosocial support, u nás bychom řekli spíš organizovaný nízkoprahový klub. Snažíme se dbát o jejich duševní zdraví a pomoci jim smysluplně naplnit volný čas. Snažíme se adresovat fakt, že velká většina dětí bohužel má velmi čerstvá a silná traumata. Téměř každému někdo blízký zemřel a zatím je bohužel asi brzy se bavit o tom, zda mají tyto děti před sebou nějakou klidnou budoucnost.

Katarína Pleskot Kollárová

Lekce "Dopady migrace"

CÍLE LEKCE: Žák nahlíží téma migrace z různých úhlů pohledu. Žák vysvětlí alespoň jeden příklad pozitivního a jeden příklad negativního dopadu migrace na různé aktéry/oblasti.

ČASOVÝ DOTACE: 45 minut

VĚK: 2. stupeň ZŠ, SŠ

EVOKACE

Zadejte žákům, aby napsali 5 věcí, které je napadnou, když se řekne "dopady migrace". Prozatím každý pracuje samostatně.

UVĚDOMĚNÍ

Rozdělte žáky do dvojic a vyzvěte je, aby jevy 1-15 (dopady migrace) v tabulce přiřadili k jednotlivým aktérům či oblastem a posoudili, zda má daný jev na ně pozitivní či negativní vliv:

- migrant/ka,
- země původu,
- cílová země,
- ekonomika.

REFLEXE

Ptejte se žáků:

- Kam jste přiřadili jevy 1-15 a proč? Zařadila jej některá z dvojic jinak, případně proč?
- Bylo pro vás snadné se rozhodnout, kam jednotlivé jevy přiřadit? Pokud to v některých případech bylo sporné, krátce okomentujte a zdůvodněte, proč jste se rozhodli tak, jak jste se rozhodli.

- U jakého jevu jste obzvláště váhali, neshodli se, nebo museli déle přemýšlet?
- Přiřadili jste nakonec některé jevy k více aktérům/oblastem?
- Váhali jste u některého jevu nad tím, jestli je pozitivní či negativní? Lišilo se to podle úhlu pohledu různých aktérů/oblastí?
- Lišily se dopady uvedené v tabulce od těch pěti, které jste napsali na začátku úkolu, nebo se některé s nimi shodovaly? Jaká perspektiva (migranta/ky, země původu, cílové země, ekonomiky) převažovala u dopadů, které jste napsali na začátku?
- Co jste se při této aktivitě naučili nového? Jaké úvahy a otázky ve vás vyvolala?

Pokud tento podnět nepřijde od žáků, upozorněte vy sami na některé nejednoznačnosti v přiřazování jevů a posouzení jejich pozitivního/negativního dopadu:

- **Rozšíření obzorů** se může týkat jak migrantů, tak i cílové země, resp. jejího obyvatelstva, které se bude potkávat s migranty a zvýší tak své povědomí o jiných kulturních tradicích, situaci jinde ve světě, získá větší otevřenost apod.
- Rizika **nevydařené integrace** může nést jak cílová země (např. vznik ghett), tak i migrant/ka (např. větší zranitelnost vůči neférovému jednání např. ze strany zaměstnavatele, závislost na komunitě, menší šance v oblasti vzdělání, profesního postupu apod.).
- **Nové schopnosti a znalosti**, které migrant v cílové zemi získá, mohou být pozitivní jak pro něj, tak i pro jeho zemi původu, pokud se do ní v budoucnu vrátí.
- **Větší konkurence na trhu práce** může být pozitivní pro ekonomiku, ale negativní pro ty obyvatele cílové země, kteří se obávají ztráty pracovního místa.

1) Pracovní příležitosti	6) Levnější služby	11) Posílení mezinárodních vazeb
2) Levná pracovní síla	7) Větší konkurence na trhu práce	12) Odliv mladé generace a „mozků“
3) Nárůst xenofobie	8) Ztráta rodinných vazeb	13) Dostatek pracovníků v důležitých sektorech (např. zdravotnictví)
4) Rozšíření obzorů	9) Kulturní diverzita	14) Neznalost kulturního prostředí a jazyka
5) Přísun peněz (remittance)	10) Nevydařená integrace	15) Nové schopnosti a znalosti

Lekce vznikla jako součást projektu I Am European: Migration Stories & Facts for the 21st Century financovaného z fondů EU a také součást projektu zaměřeného na integraci cizinců Jak se z „Oni“ stane „My“? Integrace srozumitelně pro mladou generaci spolufinancovaném Ministerstvem vnitra.

Zdroje dat o migraci a jak s nimi pracovat

Dříve než Vám nabídneme konkrétní odkazy na ověřené zdroje dat, předkládáme stručný návod na to, jak dobré zdroje poznat, zejména pokud se jedná o zdroje mediální. Jak se vyhnout a bránit tzv. fake news a jak je odhalit? Zdálo by se, že na to existuje snadná odpověď, vsadte na kvalitní a důvěryhodná média. Ale která to jsou, jak je poznat a čeho si všímat? Chybu neuděláte, pokud budete věnovat pozornost těmto třem oblastem:

1. TRANSPARENTNOST MÉDIÍ

Jsou dostupné informace o tom, kdo za textem či zprávou stojí, je autor podepsaný a je možné jej kontaktovat? **Organizační struktura redakce** včetně kontaktů na jednotlivé novináře by měla být automaticky dohledatelná na webu každého média, stejně jako informace o tom, kdo je **skutečným vlastníkem**, to znamená jaké je jméno firmy a její IČO, případně odkaz na výroční zprávu. Poctivá žurnalistika nemá důvod tyto údaje skrývat.

2. POCTIVÉ NAKLÁDÁNÍ SE ZDROJI

Zpravodajská média by měla svým čtenářům umožnit základní kontrolu původu svých zpráv a přispět k jejich důvěryhodnosti ověřováním faktů z **více zdrojů**. Při přebírání obsahu by měli autoři a editoři vždy **jmenovat původní zdroj**, pokud možno včetně aktivního webového odkazu. V případě, že obsah nebo jeho větší část není původní, by měl být čtenář na tuto skutečnost jasně upozorněn, nejlépe hned v úvodu textu.

3. PROFESIONÁLNÍ PRÁCE SE SDĚLENÍM

Co jsou fakta a co už názor/vidění světa autora či redakce? **Zprávy** a **komentáře** mají být od sebe jasně oddělené. Záměrné zkreslení obsahu (respektive jeho nevhodná interpretace) do novinářské práce nepatří, ať již jde o nepodložená zobecňující tvrzení, stereotypizaci, ale také nevhodný či záměrně zavádějící doprovodný obrazový materiál. Zbystřete, pokud média vytvářejí **titulky**, které jsou výrazně senzační, emotivně zabarvené a bez přímého vztahu k tématu textu.

Různé typy médií v Česku a srovnávač jejich zpravodajství naleznete na webu www.mapamedii.cz, který provozuje **Nadační fond nezávislé žurnalistiky**.

Přehled základních zdrojů, ze kterých můžete čerpat, pokud se rozhodnete věnovat migraci či soužití majority a migrantů

Databáze, statistiky, státní instituce

UNHCR – každý týden aktuální přehled osob přichozících středomořskou cestou
<https://data2.unhcr.org/en/situations/mediterranean>

Český statistický úřad – demografické údaje o cizincích v ČR
<https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>

Ministerstvo vnitra ČR – čtvrtletní zprávy o situaci v oblasti migrace
<https://www.mvcr.cz/migrace/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-situaci-v-oblasti-migrace.aspx>

Standart Eurobarometr – pravidelné šetření veřejného mínění v rámci EU a v dalších vybraných zemích realizované Evropskou komisí v pravidelném půlročním intervalu, které se dotýká různých oblastí života Evropanů včetně tématu migrace
<https://europa.eu/eurobarometer/screen/home#p=1&instruments=STANDARD>

Správa uprchlických zařízení (SUZ) Ministerstva vnitra ČR
<http://www.suz.cz/>

Centra pro podporu integrace cizinců (CPIC) Ministerstva vnitra ČR
<http://www.integracnicentra.cz/>

Výzkumné a analytické instituce

COMPAS, Centre on Migration, Policy and Society – výzkumné centrum na Oxfordské univerzitě zaměřující se na téma migrace
<https://www.compas.ox.ac.uk/>

GEOMIGRACE, Geografické migrační centrum na Přírodovědecké fakultě UK
<http://geomigrace.cz/>

MPG – Migration Policy Group sídlící v Belgii je nezávislá nezisková organizace, zabývající se inovativním výzkumem v oblasti migrace
<https://www.migpolgroup.com/>

Encyklopedie migrace – online encyklopedie hesel s migrační tematikou
<https://www.encyclopediaofmigration.org/>

Novinky

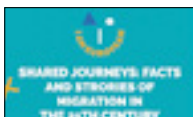
Využijte ve výuce o migraci krátká vzdělávací videa organizace Migration Matters. Jsou výborným zdrojem faktů o tématu, ale také skvělým podkladem pro diskuzi. Ve videích vystupují odborníci na daná témata, jsou nabitá důvěryhodnými informacemi a novými pohledy na tuto problematiku. Mnohá z nich již Člověk v tísni opatřil českými titulky. Všechna naleznete volně dostupná na YouTube kanále pod názvem **Migration Matters v češtině**.

Chcete se dozvědět ještě více o tom, jak otevírat téma migrace ve výuce? Přihlaste se do našeho online kurzu Labyrint migrace. V rámci kurzu se setkáte s řadou odborníků na toto téma s různými úhly pohledu (český kontext, mezinárodní kontext, práce žáků s OMJ, otevírání kontroverzních témat ve výuce apod.). Další běh kurzu určeného zejména pro učitele 2. stupně ZŠ a SŠ chystáme v dubnu 2022. Sledujte web Člověka v tísni nebo se přihlaste k odběru novinek na <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/vzdelavaci-program-varianty>.

Člověk v tísni ve spolupráci s reklamní agenturou VMLYR připravil novou kampaň na téma migrace a integrace **Život po česku**. Koncept by měl přirozeným způsobem představit naší cílové skupině (mladí lidé 18–35 let) migranty z různých zemí, kteří u nás již nějaký čas žijí. Zaměřujeme se ale také na samotné Čechy, na to, co je na nás specifické i úsměvné, na co jsme pyšní, jak nás a naše zvyky vnímají lidé, kteří sem přijedou za novým životem. Kampaň provází moderátorka česko-japonského původu Naomi Adachi a kromě migrantů se v ní objeví také řada známých českých osobností. Každý díl se bude věnovat specifickému tématu jako je např. cestování, vaření, bydlení, tradice nebo vzdělávání. Kampaň bude již brzy k vidění na webu clovekvtisni.cz a také na Mall TV.

Projekt **I am European: Migration Stories & Facts for the 21st Century** usiluje o lepší poznání faktů a porozumění kontextu migrace. Projekt vytvořily nevládní organizace ze 6 evropských zemí (Estonsko, Česká republika, Finsko, Slovensko, Německo, Polsko), které jsou odborníky na integraci, vzdělávání, lidská práva a osvětu. Projekt chce podpořit inkluzivnější a konstruktivnější přístup k migrantům v Evropě, skrze zvýšení povědomí o složitosti globálních procesů a příčinách migrace. Podporujeme kritické myšlení a aktivní zapojení do aktivit souvisejících s migranty a jejich integrací v jejich okolí. Projekt oslovuje mládež, mladé novináře a pedagogy v zúčastněných zemích prostřednictvím kampaně na sociálních médiích doprovázené vizuálními příběhy, simulacemi nebo zážitky virtuální reality. Další formou interakce jsou globální vzdělávací aktivity na festivalech nebo ve školách, stipendia a studijní cesty doma i v zahraničí. Učitelé a pracovníci s mládeží mohou využít nové metodické materiály, hotové lekce a poutavé vzdělávací aktivity – ať už v rámci výuky nebo mimo vyučování. V našich online kurzech mohou také zlepšit své znalosti tématu migrace a získat tipy, jak o něm diskutovat se studenty.

Více informací naleznete na www.clovekvtisni.cz/varianty.

BULLETIN PRO ŠKOLY 12/2021

Vydavatel: Člověk v tísni, o. p. s., Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2

Editace: Jitka Holasová, Kateřina Sequensová

Obálka a grafické zpracování: Ondřej Polony

Ilustrační foto: Člověk v tísni, Unsplash, Pixabay

Telefon: (+420) 222 350 810

E-mail: varianty@clovekvtisni.cz

www.clovekvtisni.cz/varianty

ČESKÁ REPUBLIKA
POMÁHÁ

